

ماشومان

اولیاءِ کرام رَحِمَهُمُ اللہُ تَعَالٰی

12-December-2019

ہفتہ ورہ د سُنّتو دِکھ اجْتِماع کِنبی کِدونکے
د سُنّتو دِک بیان

(For Islamic Borthers)

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ

أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ماشومان اولیاءِ کرام

وَعَلَى إِلِكْ وَأَصْحِكْ يَا حَبِيبَ اللَّهِ

الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ

وَعَلَى إِلِكْ وَأَصْحِكْ يَا نُورَ اللَّهِ

الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ

نَوَيْتُ سُنَّتَ الْإِعْتِكَافِ (ترجمه: ما د سُنَّتِ اعتكاف نِيَّت اوکړو)

مُحْتَرَمو اسلامي ورونړو! که چه جُمات ته داخل شی، او یاد موي نو د إعتکاف نِيَّت کوي، تر خو چه جُمات کښه ئی نو د إعتکاف ثواب به مو کيږي. یاد ساتئ! جُمات کښه د خوراک خښاک، اوده کیدو یا پيشمني او روژه ماتي کولو، تر دے چه د آبِ رَم يا دَم کړو او بو خښلو هُم شرعاً اجازت نشته، البته که د اعتکاف نِيَّت مو کړے وي نو دا ټول کارونه به ضِمناً جائز شي. د إعتکاف نِيَّت هُم صرف خوراک خښاک يا اوده کیدو د پاره کول نه دي پکار بلکه چه مقصد د الله تعالی رضا وي. ”فتاویٰ شامی“ کښه دي: که خوک جُمات کښه خوراک خښاک يا اوده کیدل

غواړي نو د اِعتِکاف نیت د اوکړي، لږ ساعت د دِکُرُالله اوکړي بیا چه څه غواړي کوي د (یعني بیا که غواړي نو خوراک څښاک کولے شي او اوده کیدے شي)

د دُرود شریف فضیلت

زمونږ خوږ آقا مکي مدني مصطفی صلی الله تعالی علیه و آله وسلم ارشاد فرمائی: اے خلقو! بیشکه په ورځ د قیامت به د هغے د سختے ویرے او حساب کتاب نه زر خلاصے موندونکے هغه کس وي چا چه تاسو کښے په ما باندے دُنیا کښے کثرت سره درود شریف لوستلے وي.

(الْفَرْدَوْسُ بِمَأْثُورِ الْخُطَاب، ۲۷۷/۵، حدیث: ۸۱۷۵)

ه نبي کی شان میں ہو جس قدر دُرود پڑھو
مُجِبَّو! پاؤ گے جنت میں گھر دُرود پڑھو
بچاؤ تم کو جو دوزخ سے ایسے مُحْسِن پر
سدا سلام کہو غمږ بھر دُرود پڑھو (1)
صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

مُحْتَرَمُو اسلامي ورونږو! د ثواب حاصلولو د پاره د بيان اوریدو نه مخکښه ښه ښه نیتونه کوو: فرمانِ مُصْطَفَی صلی الله تعالی علیه و آله وسلم: ”يَبْنَؤُ الْمُؤْمِنُ خَيْرًا مِنْ عَمَلِهِ“ [یعني] د

مُسلمان نِيَّت د هغه د عمل نه بهتر دے.¹

مَدَنِي کَل: نيك او جائز کار کنبے چه خومره بڼه نِيَّتونه زيات وي هغه همره به ثواب هُم زيات کيږي.

د بيان اوريدلو نيتونه

❁ بنو بنو نِيَّتونو سره د شروع نه تر آخرے پورے بيان واورئ ❁ پوره تَوَجُّه سره د بيان اوريدلو نِيَّت اوکړئ ❁ که قلم او ډائري لرئ نو د آهَمو نکاتو نوټ کولو نِيَّت هُم اوکړئ.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّد

خوږو او مُحترمو اسلامي ورونرو! د رَبِّيعُ الْآخِر مياشت جاري ده، دا مياشت د پيران پير غوثِ الاعظم دستگير شيخ عبد القادر جيلاني رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ سره خاص نِسبت لري، اوس يو خو ورځے مخکې د هغوئي [د عرس تاريخ] غټه [يعني سالانه] يوولسمه شريفه تيره شوي ده، په دے کنبے هيڅ شک نشته چه حُضُور غوثِ پاك رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ مور زاده يعني پيدائشي وَلِيُّ اللَّهِ وو. د حُضُور غوثِ پاك رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ د وِلادَت [يعني پيدائش] په وخت کنبے چه کوم حيرانوونکي واقعات شوي وو هغه ډير مشهور دي.

¹ (معجم کبير سهل بن سعد الساعدي... الخ، ۱۸۵/۶، حديث ۵۹۴۲)

غوټِ پاک مادر زاد [يعني مور زاده] ولي وو

يو خبره خو دا چه په کومه ورځ چه غوټِ پاک رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه پيدا شو په هغه ورځ د دوئي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه د پيدائش په وطن جيلان شريف کښې يوولس سوه ماشومان پيدا شو او هغه ټول هلکان وو او ټول ولي الله جوړ شو (مړ ماشوم، ص ۴)

د حضرت سيّدنا غوټِ الاعظم رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْه والده ماجده حضرت سيّدتنا اُمّ الخيّر فاطمه رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهَا به فرمائيل چه زما ځوئ عبد القادر چه پيدا شو نو هغه به د رَمَضَانُ الْمُبَارَك په ورځ کښې زما پي نه څښکل. بل کال د رمضان مياشت د خر موسم [يعني وريځو وغيره] په وجه ښکاره نه شوه نو [صبا له] خلق معلوماتو د پاره ما له راغلل نو ما ورته اووئيل چه ”زما ځوئ پي نه دي څښلي.“ بيا معلومه شوه چه نن د رمضان ورځ ده او زمونږه په ښار کښې دا خبره مشهوره شوه چه سيّدانو کره يو ماشوم پيدا شوے دے چه هغه د رَمَضَانُ الْمُبَارَك په ورځ کښې پي نه څښلي. (بهجة الاسرار ص 172)

د دهغوئي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْه بعضه کرامتونه خو د مور په گيده کښې هم ظاهر شوي وو، [په هغه کښې يو کرامت دا دے] چه د مور په گيده کښې وو او کله به ئې مور له پرنجې ورغلو او هغه به اَلْحَمْدُ لِلّٰه اووئيلو نو دوئي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْه به په گيده کښې په جواب کښې يَزْحَمُكَ اللهُ وئيلو. هم دغسے چه پيدا شو نو هغه وخت ئې شونډے په قلاړه قلاړه خوزيدلے او د الله الله آواز راتللو. (مړ ماشوم، ص ۳، ۴)

امیرِ اہلسُنّت حضرت علامہ، مولانا، ابو بلال محمد الیاس عطار قادری، رَضَوِی دَامَتْ بَرَکَاتُہُمُ الْعَالِیَہ
د حَضُورِ غوثِ پاک رَحْمَةُ اللہ عَلَیْہِ پہ شان کنبے فرمائی:

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

خوږو او مُحترمو اسلامي ورونږو! د پيران پير، روښن ضمير غوث الاعظم دستگير شيخ
عبد القادر جيلاني رَحْمَةُ اللہ عَلَیْہِ نه علاوه نور هُم ډير داسه بُزرگان دين شته دے چه هغوئ
پيدائشي طور د الله پاک وليان وو، نن به مونږه د هغوئ په باره کنبه د اوريدلو سعادت
حاصلوو. راضي چه د هغه ماشومے وَلِيَّه تذكيره واورو چه د هغه ذِکر الله پاک په قرآن
مجيد کنبه فرمائيله دے.

د حضرت بي بي مريم رَحْمَةُ اللہ عَلَیْہِا تذکړه

په هغه وليانو کنبه يوه د الله پاک د خوږ نبي حضرت سَيِّدُنَا عِيسٰی عَلَیْہِ السَّلَام وَاِلَہ
صاحبه حضرت بي بي مريم رَحْمَةُ اللہ عَلَیْہِا ده. د بي بي مريم رَحْمَةُ اللہ عَلَیْہِا د وَاِلد صاحب نوم حضرت
عمران رَحْمَةُ اللہ عَلَیْہِ او د والده صاحبه نوم حضرت بي بي حَنَّة رَحْمَةُ اللہ عَلَیْہِا وو. د بي بي مريم وَاِلد
حضرت عمران رَحْمَةُ اللہ عَلَیْہِ د الله تعالی د نبي حضرت سَيِّدُنَا زکریّا عَلَیْہِ السَّلَام سانډو وو، يعني د
حضرت عمران زوجه مُحترمه او د حضرت سَيِّدُنَا زکریّا عَلَیْہِ السَّلَام زوجه محترمه خپل مينځ
کنبه خويندے وے. د حضرت عمران او حضرت حَنَّة د واده يوه موده شوي وه، خو د
اولاد نعمت ورته نه وو حاصل شوے، وخت تيريدلو تيريدلو تر دے چه هغوئ د عُمر هغه
حد ته اورسيدل چه په هغه کنبه عام طور د اولاد کيدلو اُميد ختم شي خو هغوئ نا اُميد

نه وو، يوه ورځ حَتَّه رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهَا د يوے ونے په سوري کښې ناسته وه چه په يوه مرغۍ ئې نظر پريوتلو چه هغه په خپلو بچو دانے خوړلي. په دے خبره د هغه په زړه کښې د اولاد شوق نور زيات شو، نو هغه منښته اوکړه چه که الله پاک ما ته اولاد راکړو نوزه به هغه د بيت المقدس [د خدمت] د پاره وقف کړم. (تفسير الحازن، پ ۳، آل عمران، تحت الآية: ۳۰، ۲۴۰/۱، ملقطاً) په هغه دور کښې به د بيت المقدس د خدمت د پاره هلکان وقف کولے شو، جينکۍ به نه وقف کيدلے. هغه ماشومانو به د بالغ کيدو پورے هلته خدمت کولو، د بالغ کيدو نه پس که به د هغوئي خوبه وه نو هُم دغسے به اوسيدل او که هغوئي به غوښتلے نو د دُنيا په کار روزگار کښې به مشغول شو. (تفسير نعيمی، پ ۳، آل عمران، تحت الآية: ۳۵، ۳۷۱/۳) (تفسير الحازن، پ ۳، آل عمران، تحت الآية: ۳۰، ۲۳۹/۱، بتغير.)

شپے ورځے تيريدلے، بيا يوه ورځ هغه د خوشحالي ورځ هُم راغله چه د حضرت حَتَّه رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهَا لور اوشوه، دا د هغوئي د پاره ډيره د خوشحالي موقع وه خو ولے چه هغه د ځوئ کيدلو په اُميد هغه د بيت المقدس د خدمت د پاره د وقف کولو منښته کړي وه او د هغه د اُميد خلاف جينۍ پيدا شوه چه د هغه په وجه نذر [يعني منښته] پوره کول په ظاهره نه شو کيدلے، حضرت حَتَّه رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهَا د هغه ماشومے نوم [مريم] کيښودلو او ولے چه هغه بيت المقدس کښې د ساتلو نيټ کړے وو ځکه ئې هغه په يوه کپړه کښې اونغبښتلے او بيت المقدس ته روانه شوه.

بيت المقدس کښې هغه وخت څلور زره خادمان اوسيدل او د هغوئي سرداران 27 يا 70 وو او د هغوئي امير حضرت زَكْرِيَّا عَلَيْهِ السَّلَام وو. (تفسير نعيمی، پ ۳، آل عمران، تحت الآية: ۳۷، ۳۸۱/۳، بتغير) قلیل- حضرت حَتَّه رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهَا چه خپله لور هلته يورلے نو هغه ئې د هغه ځائے د عِلْمًاو په وړاندے پيش کړه او اوئې وئيل چه دا زما لور ده چه دا ما (د الله پاک د عبادت او د بيت

المقدس د خدمت د پاره) آزاده (يعني وقف) کړي ده. اگر چه جينکي د دے خدمت صلاحيت نه لري خو (ولے چه دا ما وقف کړي ده ځکه) زه دا بيرته کور ته نه شم وړلے، لِهَذَا تاسو حَضَرَات زما دا نذر [يعني منبته] قبوله کړئ (الدر المنثور، پ ۳، آل عمران، تحت الآية: ۲۰۳/۲۰۳۶، ۱۸۳). هغه عُلَمَاءے کرامو د هغه ماشومے پالنه د ځان د پاره د عِزَّت او وقار سبب او گنډله او هر يو د هغے د پاره خپل خدمات پيش کول غوښتل. آخر دا چه د هغه پاکبازے ماشومے د پالنے ذمه د حضرت زَكْرِيَّا عَلَيْهِ السَّلَام په حِصَّه کښه راغله چه هغوئي د هغه عُلَمَاءے کرامو سردار او د ماشومے د ترور خاوند وو. (تفسير نعي، پ ۳، آل عمران، تحت الآية: ۳۷، ۳۸۱/۳، بغير تفسير الحازن، پ ۳، آل عمران، تحت الآية: ۳۷، ۲۴۱/۱، مختصر تفسير الجلالين مع حاشية الصاوي، پ ۳، آل عمران، تحت الآية: ۳۷، ۲۳۱/۱، مختصرًا.)

هغوئي عَلَيْهِ السَّلَام په بيت المقدس کښه د جُمَات د زمکے نه لږه او چته يوه کوټه جوړه کړه او هلته ئه هغه ماشومه اوساتله او هلته به سوا د هغوئي نه هيڅ څوک هُم نه ورتلل. د خوراک څښاک د ضرورت سامان به هم صرف هغوئي ور وړلو (جلالين مع الصاوي، پ ۳، آل عمران، تحت الآية: ۳۷، ۲۳۱/۱). او چه بيرته به تللو نو ټولے دروازے به ئه بندے کړے او جندره به ئه کړے [يعني تاله به ئه ورته اولگوله] (روح المعاني، پ ۳، آل عمران، تحت الآية: ۳۷، ۱۸۶/۳، بغير قليل) هغوئي عَلَيْهِ السَّلَام به چه هلته د خوراک څښاک سامان ور وړلو نو هغه ماشومے سره به ئه بے موسمه ميوے ليدلے، يعني د اوږي ميوے په جمي کښه او د جمي ميوے به ئه ورسره په اوږي کښه ليدلے. (جلالين مع الصاوي، پ ۳، آل عمران، تحت الآية: ۳۷، ۲۳۱/۱) يو ځل حضرت زَكْرِيَّا عَلَيْهِ السَّلَام هغے نه د ميوو په باره کښه تپوس اوکړو چه هغه په قرآن مجيد دريمه سپاره سُورَةُ آلِ عِمْرَان آيت نمبر 37 کښه داسه ارشاد کيږي:

قَالَ يَرْيَمُ أَنِّي لَكِ هَذَا ط

[مَفْهُوم] ترجمه کنزالایمان: اُوئے وئیل اے

(پ ۳، آل عمران: ۳۷) مریم! دا تالہ د کوم خائے نه راغلی دي؟

د ماشوم والي په هغه وړوکي شان عُمر کنبے هغه ماشومے څنگه د ایمان نه ډک جواب ورکړو، چنانچه هُم دغه آیت کنبے داسے ذکر دي:

قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ

[مَفْهُوم] ترجمه کنزالایمان: هغه اُوئیل، هغه

يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ د الله له طرفه دي، بیشکه الله چه چا له

(پ ۳، آل عمران: ۳۷) اوغواړي بے حسابه ورکوي.

د حضرت زکریّا عَلَيْهِ السَّلَام دعا

حضرت زکریّا عَلَيْهِ السَّلَام چه کله د هغه ماشومے دا کرامت اولیدلو چه هغه له بے موسمه جَنَّتِي میوے راځي او د هغه هغه جواب ئے واوریدلو نو د هغوئي په زړه کنبے د ځوئ شوق پیدا شو (المرجع السابق، تحت الآیة: ۳۸، ۳۹۰/۳، بغیر قلیل) هغه وخت هغوئي عَلَيْهِ السَّلَام او د هغوئي زوجه محترمه دواړه زارہ عُمر ته رسیدلي وو او په دغه عُمر کنبے عام طور اولاد نه کیږي، خو هغوئي عَلَيْهِ السَّلَام یقین اوکړو چه کوم **وَب** دے ماشومے ته بے موسمه میوے ورکولو باندے قادر دے او کوم **وَب** چه د بیت المقدس د خدمت د پاره د هلك په خائے جینئ او د ځوان په خائے ماشومه قبوله کړي ده او چا چه دے ماشومے ته په ماشوم والي کنبے د خبرو کولو طاقت ورکړے دے او څوک چه بغیر د گُمان نه رزق ورکولو باندے قادر دے هغه **وَب** زما په شان د ډیر عُمر کس او زما شنډے بنځے ته اولاد ورکولو باندے هُم قادر

دے، چنانچه په هُم هغه وخت او په هم هغه ځائے کښے، کوم ځائے کښے ئے چه د هغه ماشومے سره خبرے شوي وے، د الله تعالى نه سوال اوکړو. داسے عرض ئے اوکړو چه: يا الله! ما ته په دے بوډا والي کښے خاص له خپله طرفه يو پاک او ستره ځوئ راکړے، ته دُعاگانے قبلوونکے ئے. چه تا د حَنَّة دُعا قبوله کړي ده نو زما دُعا به هُم ضرور قبوله کړے. (المرجع السابق، ۲/۲۹۰، بتغير قليل و ملتنقطاً) په قرآن کریم کښے د هغوئ په هغه ځائے کښے د دُعا کولو ذکر موجود دے، چنانچه دریمه سپاره، سُورَةُ آلِ عمران، آیت نمبر 38 کښے ارشاد کيږي:

هٰذَا لَكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبِّ ۖ قَالَ رَبِّ
هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً اِنَّكَ
سَمِيعُ الدُّعَاءِ (۳۸)

[مَفْهُوم] ترجمه کنزالایمان: هُم دلته زکریا
عرض اوکړو خپل رب ته، اوئے وئیل:
اے ربه زما! ما ته راکړے له خپله
طرفه ستره اولاد، بیشکه هُم ته ئے دُعا
اوریدونکے. (پ ۳، آل عمران: ۳۸)

الله پاک د هغوئ عَلَیْهِ السَّلَام دُعا قبوله کړه او خه موده پس د هغوئ یونیک او صالح فرزند پیدا شو او د هغه نوم ”یَحیی“ کښودے شو. د حضرت زکریا عَلَیْهِ السَّلَام په شان د هغوئ ځوئ حضرت یَحیی عَلَیْهِ السَّلَام هم د نُبُوت په مَنَصَب فائز شو.

او حضرت مريم رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهَا ته الله پاك بے پلاره د حضرت عيسى عَلَيْهِ السَّلَام په صورت كښه فرزند وركړلو. د الله رَبُّ الْعِزَّت د په هغوئي رحمت وي او د هغوئي په خاطر د زمونږه بے حساب به بخښنه اوشي. آمين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِين صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

د حضرت مريم د واقعه نه حاصل مدني كل

خوږو او محترمو اسلامي ورونږو! د حضرت مريم رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهَا په دے واقعه كښه زمونږ. د پاره ډير مدني كگونه موجود دي. يوه خبره خو دا معلومه شوه
 ❀ چه خوك د الله پاك نه د رحمت اُميد ساتي د هغه اُميد پوره كيږي. بله دا
 ❀ چه كله هُم د الله تعالى په دربار كښه په خالص نيّت او د زړه د اخلاصه دُعا او كړه شي هغه ضرور قبليري.

سوچ او كړئ! چه د حضرت مريم رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهَا والده حضرت حَنَّة رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهَا د الله په دربار كښه سوال او كړو نو د بودئ كيدو باوجود چه په هغه عُمُر كښه عام طور اولاد نه كيږي، الله پاك هغه ته داسه لور وركړه چه هغه مور زاده (يعني پيدائشي) وَلِيَّه وه، او دا حال ئه وو چه د بڼه څښلو په عُمُر كښه ترينه كرامتونه ظاهر يدل.

د دے آيت نه نور هُم ډير مدني كگونه حاصليري، چنانچه حضرت مُفْتِي احمد يار خان نعيبي رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ فرمائي: (د دے نه دا خبره معلومه شوه چه) د څه خلقو د پاره خپل ځان د دين د پاره خالص كول ضروري دي، كه ټول خلق په دُنيا كښه مشغول شي نو دين به څنگه قائم پاتې شي. كاش چه مسلمانان د دے نه عبرت حاصل كړي او خپل بعضه

اولاد د دین د خدمت د پاره وقف کړي او هغوئ د ماشوم والي نه د دے د پاره تیار کړي، خو افسوس چه اوس د مسلمان په نظر کښے د ډوډئ [يعني مال دولت اهميت] پاتے دے، خو یاد ساتئ چه ستاسو عزت د دين په وجه دے او د دين باقي پاتے کيدل د علماء او صالحينو په وجه دي. که خپله بقا [يعني پاتے کيدل] غواړئ نو خپله ډله کښے داسے خلق زيات جوړ کړئ. (تفسير نعي، پ ۳، آل عمران، تحت الآية: ۳۶، ۳/۷۵) **رَبِّ کَرِيم** فرمائي:

[مَفْهُوم] ترجمه کنز الایمان: نو داسے ولے نه کوي

چه د هغوئ د هرے ډلے نه يو ټولگے اوځي
چه د دين پوهه حاصله کړي.

فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ
(پ ۱۱، التوبه: ۱۲۲)

د بزرگانو د دُعا بركتونه

حَكِيمُ الْأُمَمَتِ حضرت مفتي احمد يار خان نعيبي رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ د يوے نُكْتے طرف ته رهنمائي كوي، فرمائي چه يوه خبره دا هُم معلومه شوه چه د بزرگانو په دُعا الله رَبُّ الْعَزَّةٖ خپل قانون بدلوي، ❀ اوگورئ! **رَبِّ** تعالی د حضرت حَنَّة په دُعا د هغه زمانے شرعي قانون بدل كړو ❀ د حُضُور عَلَيْهِ السَّلَام په خواهش ئے د بيت المقدس د قبله كيدلو قانون بدل كړو [او كعبه مُشَرَّفَه ئے قبله اوگرځوله] ❀ د حضرت اِبْرَاهِيم عَلَيْهِ السَّلَام او زكريا عَلَيْهِ السَّلَام په دُعا ئے شنډو زړو بنځو ته اولاد وركړو، دا هُم د قانونِ وِلَادَت خلاف دي ❀ د حضرت عيسی عَلَيْهِ السَّلَام په دُعا ئے د آسمان نه د ډوډئ او مهيانو دسترخوان نازل كړو حالانكه آسمان نه د اوبو راتلو قانون دے، د هغه ځائے نه د ډوډئ راتلو قانون نه دے

✽ د حضرت حِزْقِيل او عَزِيز عَلَيْهِمَا الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ په دُعاگانو ئے سوونه کلونه مخکېنې مړه شوي ژوندي کړل، حالانکه د قیامت نه مخکېنې مړے ژوندے کیدل خلاف قانون دي. معلومه شوه چه:

نگاهِ مردِ مومن سے بدل جاتی ہیں تقدیریں (المرجع السابق)
[یعنی د الله د نیکو بندگانو په بَرَکت تقدیرونه بدلیری]

مفتي صاحب رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ يوه بله نکتہ بیانوي، فرمائی: د دے نه دا هُم معلومه شوه چه د نُزُولِ رَحْمَت په وخت کبے دُعا کول سُنَّتِ انبياء دي. اوگورئ! حضرت زَكْرِيَّا عَلَيْهِ السَّلَام حضرت مريم (رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهَا) سره بے موسمہ میوے اولیدلي نو دُعا ئے اوکړه. حدیث شریف کبے دي چه د باران په وخت کبے دُعا غواړئ ځکه چه دا د رحمت نازلیدو وخت دے. (المرجع السابق، تحت الآية: ۳۸، ۳/۳۹۱)

دولسو مَدَنِي کارونو کبے یو مَدَنِي کار ”علاقائي دَوْره“

خوږو او محترمو اسلامي وروڼو! د ذیلې حلقے دولسو مدني کارونو کبې پوره پوره حصّه اخلي. دولسو مَدَنِي کارونو کبے یو مَدَنِي کار ”علاقائي دَوْره“ هُم ده، چه د دے په ذریعہ کور په کور، دُکان په دُکان خلقو ته د نیکۍ دعوت ورکولے کیري. د سُنَّتو د تَرْبِيَّت د پاره سفر کوونکو مَدَنِي قَافِلو په شیدول کبے خو هره ورځ د مازدیگر د لمانځه نه پس ”علاقائي دوره“ شامله ده، د دے نه علاوه علاقاو او حلقو کبے هفته وار دا مَدَنِي کار تنظیمي طور مقرر دے. ډیر خوش نصیبه عاشقانِ رَسُول هفته کبے د یو ځل نه زیات هُم د ”علاقائي دورے“ سعادت حاصلوي، ”علاقائي دوره“ ډیر زیات اهم مَدَنِي کار دے، ځکه

چه د دے مدني کار په ذريعه جُما تونه آباديږي، ”علاقايي دوره“ د نيکي د دعوت فضائل حاصلولو بهترينه ذريعه ده، د ”علاقايي دوره“ په ذريعه د عليم دين زده کولو موقع حاصلېږي. د ”علاقايي دوره“ په بَرَکت د نفلي اعتکاف سعادت حاصلېږي، ”علاقايي دوره“ د مدني تربيت بهترينه ذريعه ده، د ”علاقايي دوره“ په بَرَکت د ”سلام“ سُنّت هُم عام کيږي. ”علاقايي دوره“ کښه د نفس مخالفت او د تَکَبُّر علاج هُم کيدے شي، ”علاقايي دوره“ د مدني قافلو تيارولو مشين دے. ”علاقايي دوره“ د دعوت اسلامي د مدني کارونو د ترقی باعث جوړېږي.

د ”علاقايي دوره“ يو مدني سپرله واوروئ او پابندئ سره د علاقايي دوره کولو نيّت اوکړئ. چنانچه

عيسائي مسلمان شو

د خانپور (پنجاب) د يو مُبَلِّغ دعوت اسلامي بيان دے چه د بابُ النَّدِينه کراچي نه د سُنّتو د تربيت حاصلولو د پاره يوه مدني قافله راغلي وه، هغوئ سره ما ته هم د نيکي د دعوت په علاقايي دوره کښه د شريك کيدو سعادت حاصل شو. د يو درزی دُکان خوا ته مو خلق را جمع کړي وو او د ”نيکي دعوت“ مو ورکولو. کله چه بيان ختم شو نو په هم هغه دُکان کښه په مزدورئ کار کوونکي يو خُلمي اووئيل چه ”زه عيسائي یم. ستاسو د نيکي دعوت زما په زړه ډير زيات اثر اوکړو. مهرباني اوکړئ او ما په اسلام کښه داخل کړئ.“ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ هغه مسلمان شو.

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

تذکره بابا فرید الدین گنج شکر

خوږو او مُحترمو اسلامي ورونړو! راځئ چه د يو بل وَلِيُّ اللّٰه د ماشوم والي کرامت واورو. او د هغوئي نوم دے بابا فرید الدین مسعود گنج شکر چشتي رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْه.

حضرت بابا فرید الدین گنج شکر رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْه په يوه نيکه کورنۍ کې پيدا شوے وو. د هغوئي والد محترم قاضي سُلیمان عالم دین وو او والده محترمه رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهَا ئے هُم نيکه، لمونځ گزاره او تَهَجُّد گزاره کيدو سره سره د اللّٰه تعالی وَلِيَّه هُم وه (انوار الفريد، ص ۴۳، حیات گنج شکر، ص ۲۵۲، وغيره) يو ځل په يو کم ديرشم شعبان آسمان په وريځو کې پټ وو. په هغه علاقه کې به يو ابدال اوسيدلو خلق د هغه ابدال رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْه څنگ ته ورغلل او د رمضان د روژے په باره کې ئے ترينه تپوس او کړلو نو هغوئي اوفرمايل چه نن شپه به قاضي سُلیمان کره يو هلك پيدا کيږي او هغه به د دے وخت قُطب وي. که هغه ماشوم صبا پي اُو نه څښل نو تاسو روژه اونيسی او که اُو ئے څښل نو مه ئے نيسی. چنانچه په هُم هغه شپه د قاضي سُلیمان رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْه يو نيك بخته ځوئ پيدا شو او هغه صبا له پي اُو نه څښل، بيا خلقو هُم روژه اونيوله. دا ماشوم بل څوک نه وو بلکه بابا فرید الدین گنج شکر رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْه وو. (اقتباس الانوار، ص ۴۳، حیات گنج شکر، ص ۲۵۵)

خوږو او مُحترمو اسلامي ورونړو! تاسو واوريدل چه زمونږه د بُزرگانو ماشوموالے به داسے وو چه هغوئي به د پيدائش سره روژه نيوله. لِهذا مونږ له هُم پکار دي چه په خپلو زړونو کېنې د اللّٰه تعالی د عبادت شوق پيدا کړو، د اللّٰه تعالی د رضا حاصلولو د پاره

ډیر ډیر عبادتونه اوکړو، د پینځه وخته لمانځه پابند جوړ شو او ټول عمر د فرائضو او واجباتو پابندی اوکړو او د خوږ نبي ﷺ د سنتو مطابق د خپل ژوند تیرولو کوشش اوکړو.

مونږ ته پکار ده چه مونږه هم د خپلو بزرگان دین په نقیص قدم روان شو او ډیر ډیر علم دین حاصل کړو. زمونږه بزرگان دین به د علم حاصلولو ډیر شوق لرلو، څنگه چه منقول دي چه،

د شرف بیعت واقعه

د طالب علمی په دوران کښه به حضرت بابا فرید گنج شکر رحمۃ اللہ علیہ جُمات ته تشریف یوړلو او مخ په قبله به کښیناستلو او خپل سبقونه به ئه یادول. یو ځل سلطان المَشاَیخ حضرت قُطْبُ الدِّین بختیار کاکي رحمۃ اللہ علیہ مُلتان ته تشریف راوړه وو او هم هغه جُمات ته ئه تشریف راوړلو. حضرت بابا فرید گنج شکر رحمۃ اللہ علیہ حَسْبِ عَادَتِ په مطالعہ کښه مصروف وو چه یو خوشگوار احساس ئه په زړه کښه پیدا شو او د هغه په وجه ئه نظر اوچت کړلو. چه څنگه ئه سترگه راپورته کړه نو د ولی کامل د روښانه او نوراني مخ په کتلو ئه سترگه یخه شوه، چنانچه ناڅاپه د احترام د پاره اودریدلو او نزدې ورغلو او په گونتو [په ادب] کښیناستلو. حضرت قُطْبُ الدِّین بختیار کاکي رحمۃ اللہ علیہ چه د تَحِيَّةُ الْمَسْجِد (د نفلو) نه فارغه شولو نو تپوس ئه ترینه اوکړلو چه څه سبق وائے؟ بابا فرید گنج شکر رحمۃ اللہ علیہ عرض اوکړو چه د فقه کتاب ”الْتَّافِع“ لَوَلَم. هغوئي رحمۃ اللہ علیہ ورته اُفرمائیل: آياسو تا ته معلومه ده چه د دے کتاب نه به [تاسو ته] نفع [يعني فائده] کيږي؟ بابا فرید رحمۃ اللہ علیہ عرض اوکړو: حُضُور [يعني محترمه]! نفع

[يعني فائده] خو به ستاسو په نظر كرم كيږي. په دے جواب باندے حضرت قُطْبُ الدِّين بختيار كاكې رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ډير خوشحاله شو او په هغوئي ئے شفقت [يعني مهرباني] او كړله او په خپلو مُريدانو كښے ئے شامل كړو. چه كله حضرت قُطْبُ الدِّين بختيار كاكې رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ د مُلتان شريف نه بيرته تشریف وړلو نو بابا فريد رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ هُم ورپسے روان شو. حضرت قُطْبُ الدِّين بختيار كاكې رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ورته اُفرمائيل: مخكښے ښه ډير عِلْم دين حاصل كړه، بيا زما خنګ ته دهلي ته راشه ځكه چه بے عِلْمه زاهد (يعني بے عِلْمه پرهيزگار) د شيطان مسخره (يعني د شيطان د لوبو خيز) وي. (سيرة الاولياء مترجم، ص ۱۲۱، خزينة الاصفياء ۲/۱۰ ملخصاً)

د عِلْم حاصلولو بركتونه

خوږو او مُحترمو اسلامي وروڼو! راځئ چه د عِلْم دين حاصلولو بركتونه واورو. عِلْم دين حاصلول ډير لوی سعادَت او افضل عبادت دے. د علم د رنډا په وجه د جهالت او گمراهی د تيارو نه نجات حاصلیږي، صرف د عِلْم په وجه د الله پاك پيژندل نصيب كيږي. د عِلْم نه بغير د عمل كوونكي اعمال اكثر د صحيح كيدو په ځائے غلط او د ثواب حاصلیدو په ځائے د عذاب باعث جوړیږي. د عِلْم دين حاصلولو ذهن جوړولو د پاره په دے د فساد نه ډك دَوَر كښے ”مَدَنِي چينل“ يو ډيره ښه ذريعه ده، ❀ مَدَنِي چينل باندے چلیدونكي د عِلْم دين نه ډك مختلف پروگرامونو كتلو سره د عِلْم دين حاصلولو جذبه حاصلیږي، هفته واره مَدَنِي مُذاكره پخپله هُم پابندی سره كورئ او د خپل كور كسانو ته هُم د دے د كتلو ترغيب وركوئ، د دے كتلو سره به هُم ډير عِلْم دين حاصل شي او د نور عِلْم حاصلولو جذبه به پيدا شي ❀ د دعوتِ اسلامي هفته واره

د سُنْتُو ډکه اجتماع کښه پابندۍ سره شرکت کولو سره هُم د عِلْم دين حاصلولو جذبه زياتيږي ❀ ما هنامه فيضانِ مدينه لوستلو سره هُم د عِلْم دين حاصلولو جذبه زياتيږي ❀ قافلو کښه سفر کولو سره هُم د عِلْم دين حاصلولو جذبه زياتيږي. ❀ هفته واره مَدَنِي رساله لوستل هُم خپل معمول جوړ کړئ، د دے په بَرکت هُم د عِلْم دين حاصلولو جذبه زياتيږي. ❀ د دعوتِ اسلامي د ويب سائټ (www.dawateislami.net) وړت اوکړئ، په هغه کښه بيشميره موضوعاتو باندے (آډيو/ويډيو) د سُنْتُو ډک بيانونه او مَدَنِي مُذاکرے وغيره د کتلو اوريدلو په بَرکت او په هغه کښه د عِلْم دين نه ډک کتابونه د لوستلو په بَرکت به مو د عِلْم دين شوق پيدا شي ❀ عِلْم دين حاصلولو سره د انسان ژوند ښکله او کامياب شي ❀ عِلْم دين حاصلولو سره د بنده دُنيا او آخرت دواړه ښائسته کيږي ❀ په قرآن و حديث کښه د عِلْم دين حاصلولو ډير فضيلتونه بيان شوي دي (بهار شريعت ۲۸/۳۰ بتغير)

ياد ساتئ! د بعضے علُمو حاصلول فرض دي، څنگه چه حُضُور نبي کريم صَلَّي اللهُ عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم فرمائيل دي چه: ”طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ“ يعني عِلْم حاصلول په هر مسلمان فرض دي. (ابن ماجه، کتاب السنة، باب فضل العلماء... الخ، ۱۲۶/۱، حديث: ۲۲۳) د دے حديث پاک نه د اسکول، کالج دُنويو تعليم مُراد نه دے بلکه د دے نه ضروري ديني عِلْم مُراد دے. ❀ لِهَذَا د ټولو نه مخکښه اسلامي عَقَائِد زده کول فرض دي ❀ د هغه نه پس د لمانځه فرائض، شرائط و مُفسِدات (يعني لمونځ څنگه صحيح کيږي او څنگه ماتيږي دا) زده کول فرض دي ❀ بيا چه رَمَضَانُ الْمُبَارَك راشي نو په چا باندے چه روژے فرض وي د هغه د پاره د روژو ضروري مسائل (زده کول فرض دي) ❀ هُم دغسے د حج فرض کيدلو په

صورت کنبے د حج مسائل (زده کول فرض دي) ❀ که نکاح کول غواړي نو د هغه (مسائل زده کول فرض دي) ❀ تاجر د پاره د تجارت (مسائل زده کول فرض دي) ❀ باطني گناهونه مثلاً تَكَبُّر، ریاکاری، حَسَد، بدگمانی، بَغْض و کینه، شُمَات (يعني د يو مسلمان په مصیبت خوشحالیدل) وغيره او د دے علاج زده کول (هُم) هر مسلمان باندے فرض دي. ❀ د مُهْلِكَاتو يعني هلاکت کنبے د اخته کوونکو څیزونو لکه وعده خلافي، دروغ، چغلي، بُهتان، بد نظري، تګي [دهوکه] او ايدائے مُسْلِم يعني مسلمان ته تکليف ورکول وغيره د ټولو صغيره او کبيره گناهونو په باره کنبے ضروري احکام زده کول هُم فرض دي د پاره د دے چہ د دے [گناهونو] نه ځان اوساتي. (نیکي دعوت، ص ۱۳۵ بتير) د دے علومو نور تفصيل معلومولو د پاره د اميرِ اَهْلِسُنْت دَامَتْ بَرَکَاتُهَا عَلَیْهَا د تصنيف ”نیکي کي دعوت“ صفحه 135 لوستل ډير زيات فائده مند دي.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ عِلْمِ دین یو لازوال دولت دے، عِلْمِ دین د انبیاء عَلَیْهِمُ السَّلَام میراث دے، عِلْمِ دین د هدايت چينه ده، عِلْمِ دین د دُنیا او آخرت د عِزَّت موندلو سبب دے.

راځئ چه د علم دین حاصلولو په فضائلو مشتمل روایات وارو: چنانچه،

د حضرت سَيِّدُنَا حسن بصري رَحِمَهُمُ اللّٰهُ عَلَیْهِ نه مُرْسَلًا روایت دے چه نبی کریم صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ارشاد فرمائي: ”چا ته چه په دے حالت کنبے مرگ راشي چه هغه د اسلام د سربلندی د پاره عِلْم زده کوي نو په جَنَّت کنبے به د هغه او د انبیاء عَلَیْهِمُ السَّلَام په مینځ کنبے د یوے درجے فرق وي. (يعني هغه به د هغوئي نزديکت حاصلوي)

(سنن الدارمی، المقدمة، باب فی فضل العلم والعالم، الحديث: ۳۵۴، ج. ۱، ص ۱۱۲)

حضرت سَيِّدُنَا صَفْوَان بن عَسَّال المُرَادِي رَحِمَهُ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ فرمائی چه زه د رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په خِدْمَت كښه حاضر شوم نو هغوئي صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په جُمَات كښه خپل (د كړښو والا) سُوَر كښل ته ډډه وهله تشریف فرما وو، ما عرض او كړو چه يَا رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ زه د عِلْم حاصلولو د پاره راغله يم نو هغوئي صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد او فرمائيلو: ”طَالِبُ الْعِلْمِ ته خُوش آمدید [يعني هر كله]، بيشكه طَالِبُ الْعِلْمِ ملائكه [يعني فرښته] په خپلو وزو كښه پټ كړي بيا په هغوئي كښه بعضه ملائكه په نورو بعضو ملائكو باندې سوري كوي او د عِلْم د طلب په وجه د طَالِبُ الْعِلْمِ په مَحَبَّت كښه دُنياوي آسمان ته اورسيري.“

(الْتَّرَغِيبُ وَالتَّرْهِيْبُ، كِتَابُ الْعِلْمِ، التَّرْغِيبُ فِي الْعِلْمِ وَطَلْبِهِ، الْحَدِيثُ: ١٠٩ ج ١ ص ٦٦)

د حضرت سَيِّدُنَا ابو درداء رَحِمَهُ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ نه روايت دے چه ما د نبي كريم صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نه ارشاد اوريدله دے چه ”خُوك د عِلْم په تلاش كښه په كومه يوه لاره روان شي نو الله تعالى د هغه د پاره د جَنَّت لار آسانه كړي او بيشكه فرښته د طَالِبِ عِلْم د عمل نه خوشحاله شي او د هغه د پاره خپله وزرې خوروي او بيشكه په زمكه او آسمان كښه اوسيدو والا تر دے چه په اوبو كښه مهيا د عالم دين د پاره استغفار كوي او د عالم په عابد باندې فضيلت داسه دے څنگه چه د خوارلسمې د سپوږمۍ په نورو ستورو باندې، او بيشكه عُلَمَاء د انبياء عَلَيْهِ السَّلَام واريان دي، بيشكه انبياء عَلَيْهِ السَّلَام د ډرهم او دينار وارث جوړول نه كوي بلكه دا نَفُوس قُدْسِيه [يعني پاكي هسټيانې] عَلَيْهِ السَّلَام خو صرف د عِلْم واريان جوړوي نو چا چه دا حاصل كړو هغه غټه حصه اُوموندله.“ (سُني ابني مَاجَه كِتَابُ السُّنَّة، بَابُ فَضْلِ الْعُلَمَاء... الخ ج ١ ص ١٤٥ الحديث ٢٢٣)

اے عاشقانِ رسول! تاسو واوریدل چه د عِلْمِ دین حاصلولو خومره ښکي فضائل دي. کاش!
چه مونږه پخپله هُم عِلْمِ دین حاصل کړو او خپل اولاد هُم د دعوتِ اسلامي په جامعۀ
المَدیننه کښه د عِلْمِ دین حاصلولو د پاره داخل کړو او خپل ځان د پاره صدقۀ جاریه
پریښودلو کښه کامیاب شو. اَمین بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰهُ عَلَی مُحَمَّد

تذکره بهاء الدین ملتانی رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَیْهِ

خوږو او محترمو اسلامي ورونږو! مونږه د بعضه اولیاءه کرامو د ماشوم والي په باره
کښه بیان اوریدلو، په هغوئي کښه یو حضرت شیخ بهاء الدین زکریا ملتانی رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَیْهِ هُم
شامل ده. هغوئي رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَیْهِ هُم پیدائشي ولي وو، او د بزړګۍ ښه خوئ د پیدائش د وخت
نه ښکاره شوي وه. منقول دي چه هغوئي رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَیْهِ به ماشوم والي کښه هُم په رَمَضَانُ
الْمُبَارَك کښه پی نه څښل (تذکره حضرت بهاء الدین زکریا ملتانی، ص ۴۰، الله کے ولي، ص ۲۰۲ طبعاً) د هغوئي رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَیْهِ په
ماشوم والي کښه د وَلِيِّ اللّٰهِ کیدو یوه ښه دا هُم ده چه کله به د هغوئي والد صاحب
حضرت وحیه الدین محمد غوث رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَیْهِ د هغوئي خوا ته د قرآن مجید تلاوت کولو نو هغوئي
به د مور پی څښل پریښودل او د تلاوت طرف ته به مُتَوَجَّه شولو، لکه قرآن مجید چه اوري.
(تذکره اولیاء پاک و هند، ص ۳۶، تذکره حضرت بهاء الدین زکریا ملتانی، ص ۴۰، الله کے خاص بندے، ص ۵۴۰، الله کے ولي، ص ۲۰۳ طبعاً) د وَلِيِّ اللّٰهِ
کیدو باوجود چه حضرت شیخ بهاء الدین زکریا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَیْهِ څنگه د شعور عمر ته اورسیدلو نو
عِلْمِ دین زده کولو ته مُتَوَجَّه شولو. د الله پاک د عطا کړو صلاحیتونو په بَرکت او د اُستاد
محترم په شفقت او مهربانۍ هغوئي رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَیْهِ صرف د 7 یا 12 کالو په عمر کښه پوره قرآن

مجيد د سبعة قراءت (يعني د 7 مختلفو قراءتونو) سره حفظ كړلو. بيا ئې د مُقامي استاذانو نه اِكْتِسَابِ عِلْم او كړو. (تذكرة اوليائے پاک و ہند، ص ۳۶، تذکرہ حضرت بہاء الدین زکریا ملتانی، ص ۲۰، اللہ کے خاص بندے، ص ۵۴۰، اللہ کے دل، ص ۲۰۳) حضرت شیخ بہاء الدین زکریا ملتانی رَحْمَةُ اللہِ عَلَیْہِ لا د دولسو کالو وو چہ د والد محترم رَحْمَةُ اللہِ عَلَیْہِ سورے ئے د سر نہ لرے شو [يعني والد صاحب رَحْمَةُ اللہِ عَلَیْہِ ئے وفات شولو]. د هغوئى تره حضرت شيخ احمد غوث رَحْمَةُ اللہِ عَلَیْہِ د هغوئى رَحْمَةُ اللہِ عَلَیْہِ په سر باندے د والد محترم د ستار او تړلو او د پلار نیکه په مَسَد ئے کښینولو او د خانقاه ټول انتظامات ئے هغوئى رَحْمَةُ اللہِ عَلَیْہِ ته حواله کړل. (تذکرہ حضرت بہاء الدین زکریا ملتانی، ص ۴۱، تذکرہ اوليائے پاک و ہند، ص ۳۶) خو هغوئى رَحْمَةُ اللہِ عَلَیْہِ خپل کاکا جان ته عرض او کړو چہ ټول انتظامات تاسو سنبال کړئ او پخپله ئے ترینه د عِلْم دین حاصلولو اجازت او غوښتلو او د هغوئى په اجازت عِلْم دین حاصلولو د پاره لاړلو. (اللہ کے دل، ص ۲۰۳، ۲۰۴)

خوږو او مُحترمو اسلامي ورونړو! مونږ له هُم پکار دي چہ د خپل اولاد يا خوک چہ زمونږه په سرپرستۍ کښے دي هغوئى ته د عِلْم دین حاصلولو ترغيب ورکړو او په هغوئى کښے چہ خوک د عِلْم دین حاصلولو شوق لري د هغوئى حوصله افزائي هُم او کړو او چہ خومره کيدے شي د هغوئى مدد هُم او کړو.

د اولاد دیني تربیت او کړئ

خوږو او مُحترمو اسلامي ورونړو! یاد ساتئ! چہ زمونږه گران ځوئ، زمونږه د ځيگر ټکړه او د مور و پلار د سترگو تور سهي خو دا خبره مه هیروئ چہ هغه د اللہ پاک بنده او د هغه د خوږ حبیب صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم اُمّتي او د اسلامي معاشرے یو نفر دے، که مونږه په خپل

تربيت هغه ته په صحيح طريقه باندې د الله پاك عبادت كول او د حضور نبی کریم ﷺ سُنَّتونه او په اسلامي معاشره كښې د هغه ذمه واري او نه ښودله نو بيا دا خوبونه ليدل هم نه دي پكار چه هغه به فرمانبردار اولاد جوړ شي ځكه چه هغه صرف اسلام دے چه انسان ته د خپل مور او پلار د فرمانبرداري او د هغوئي د حقوقو د ادا كولو درس وركوي. هم دا خبره ډيره ليدلې كيږي چه كله د اولاد د تربيت كولو نه د غفلت اثرات ښكاره شي نو هم دا مور او پلار بيا هر چا ته د خپل اولاد د وړانديو او نافرمانه كيدو ژړاگانې كوي، هغوئي ته دا احساس پكار دے چه كيدے شي چه اولاد دے حال ته زمونږ د لاسه را رسيدلے وي، مور و پلار ته غور كول پكار دي چه مونږه خپل اولاد ته ABC خوزده كړي دي خو د قرآن تعليم مو نه دے وركړے، مغربي رسم و رواج خو مو ورته ښودلي دي خو د رسولِ عربي ﷺ سُنَّتونه مو ورته نه دي ښودلي، د جنرل ناليج (يعني د معلومات عامه) په اهميت خو مو څو څو گينته ليكچرے وركړي دي خو د فرضو ديني علومو شوق مو نه دے وركړے، د هغه په زړه كښې مو د مال محبت اچولے دے خو د عشق رسول شمع مو پكښې نه ده روښانه كړے، په زړه كښې مو ورته د دُنيوي ناكامۍ ويره اچولي ده خو د قبر او حشر د امتحان د ناكامۍ نه مو نه دے يړولے، ”هيلو! هائے! هاؤ آريو!“ مو ورته زده كړي دي خو د سلام كولو صحيح طريقه مو ورته نه ده ښودلي.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ د دے مقصد حاصلولو د پاره د دعوتِ اسلامي مَدَني ماحول يو زبردست نعمت دے. د دعوتِ اسلامي ”مَدَني چينل“ چه څنگه د هرے شعبے د عاشقان رسول رهنمائي كوي نو دغسے هره ورځ مازديگر 4:00 نه واخله 6:00 بجو پورے بِالْخُصُوص د

ماشومانو د پاره مدني چينل فور کپز (يعني د ماشومانو د پاره مدني چينل) شروع کول هم د يو نعمت نه کم نه دي. د ماشومانو مدني چينل کښې اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ د نورو مُبَلِّغِينَ سره سره پخپله امير اَهْلِ سُنَّت دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَهُ او نگرانِ شُورۍ هم د ماشومانو تربيت کوي.

اے عاشقانِ رسول! څنگه چه د ماشومانو د دنيوي تعليم و تربيت حاصلولو د پاره د سکول او تيويشن پابندي کيږي، کاش چه هم دغسه په هم دے وختونو کښې [يعني مازديکر 4:00 نه واخله 6:00 بجو پورے] ماشومان صرف د مدني چينل کتلو پابند کړے شي، مونږ ته پکار ده چه کوشش اوکړو، بيا گورۍ چه څنگه بَرکتونه ښکاره کيږي.

د قرآن و احاديث او د بُزرگانِ دين رَحْمَهُمُ اللّٰهُ تَعَالٰی د اقوالو په رڼا کښه د اولاد تربيت طريقه باندے ځان پوهه کولو د پاره د مَكْتَبَةُ الْمَدِينَةِ د 188 صفحاتو کتاب ”تربيت اولاد“ ضرور اولولۍ. (پکي دعوت، ص ۵۴۶ لخصاً)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

مجلس ذرائع آمد و رفت

خوږو او محترمو اسلامي وروڼو! اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ د عاشقانِ رسول د مدني تحريك دعوت اسلامي زيات و کم 107 شعبه جات قائم دي، په هم دے کښه يوه شعبه ”مجلس ذرائع آمد و رفت“ هم ده، د دے شعبه کار د ائير لائنز، ائير پورټس، ريلويز، پبلک ټرانسپورټ، پرائيويت ټرانسپورټ، گډيز ټرانسپورټ او دے سره تعلق لرونکو مختلفو اډو او مارکيتونو او شورومونو سره تعلق لرونکو اسلامي وروڼو ته د عاشقانِ رسول د مدني تحريك دعوت

اسلامي مَدَنِي پيغام رَسَوَل او هغوئي د دعوتِ اسلامي مَدَنِي ماحول سره وابسته كول او د دے مَدَنِي مقصد چه ”ما ته د خپل ځان او د ټولے دُنیا د خلقو د اصلاح كوشش كول دي.“ مطابق د ژوند تيروولو ذهن وركول دي.

الله كرم ايسا كړے تجھ په جهاں ميں اے دعوتِ اسلامي تری دھوم مچی هو

الله دِ كرم او كړي په تا داسه په جهان كښه اے دعوتِ اسلامي ته دِ عام شے په هر ځائے صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

خوږو او مُحترمو اسلامي ورونږو! د بيان په آخره كښې د سُنّتو فضيلت او يو څو سُنّتونه او آداب د بيانولو ثواب حاصلووم. تاجدار رسالت، شَهْنشَاو نُبُوْت صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ارشاد فرمائي: ”چا چه زما سُنّتو سره مَحَبّت او كړو هغه زما سره مَحَبّت او كړو او چا چه زما سره مَحَبّت او كړو هغه به جَنّت كښې زما سره وي.“ (ابن عساكر ج ۹ ص ۳۴۳)

سینه تیری سُنّت کامدینه بے آقا جنت ميں پڑوسی مجھے تم اپنا بنانا سینه مې د شي جوړه د سُنّتو مدينه خوږه آقا جَنّت كښې مې خپل جوړ كړه گاونډي خوږه آقا

د اذان سُنّتونه او آداب

خوږو او مُحترمو اسلامي ورونږو! راځئ چه د اذان د سُنّتونو او آدابو په باره كښه د يو څو مَدَنِي گُلونو اوريدلو ثواب حاصل كړو. مخكښه دوه فرامین مُصطفى صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم واورئ: چنانچه

﴿۱﴾ خوږ نبي صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ارشاد فرمائي: د ثواب د پاره اذان كولو والا د هغه شهيد

په شان دے چه هغه په وینه کښه لږلے شوے دے او چه کله مړ شي نو په قبر کښه به د هغه په بدن کښه چينجي نه کيږي. (الْمُعْجَمُ الْكَبِيرُ لِلطَّبْرَانِي ج ۱۲ ص ۳۲۲ حدیث ۱۳۵۵۴) ﴿۲﴾ خور مَدَنِي آقا صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم اِرشاد فرمائی: زه جَنَّت ته لارم، په هغه کښه مے د ملغلرو گنبدے اولیدلے د هغه خاوره د مُشکو ده. تپوس مے اوکړو: اے جبرئیل! دا د چا د پاره دي؟ عرض ئے اوکړو: ستاسو صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم د اُمّت د مُؤَدِّنانو او امامانو د پاره. (الْجَامِعُ الصَّغِيرُ لِلنَّسَائِي ص ۲۵۵ حدیث ۴۱۷۹)

❁ نبی اکرم صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم په سفر کښه یو ځل اذان کړے وو او کلماتِ شهادت ئے داسے لوستلي وو: اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ (زه گواهي ورکوم چه زه د الله رسول یم) (فَتَاوَى رَضَوِيَّةٍ مَخْرَجَه ج ۵ ص ۳۷۵، ثُحَفَةُ الْمُحْتَاج، ج ۱ ص ۲۰۹)

❁ په کومه استوگنه [يعني آبادی] کښه چه اذان اوکړے شي، الله عَزَّوَجَلَّ د خپل عذاب نه په هغه ورځ هغه ته امن ورکوي. (الْمُعْجَمُ الْكَبِيرُ لِلطَّبْرَانِي ج ۱ ص حدیث) ❁ پينځه واره فرض لمونځونه، په دے کښه جُمعه هم شامله ده چه کله د جَمَاعَتِ اُولٰی [يعني د ورومبي جمعے] سره په جُمّات کښه په وخت ادا کړے شي نو د هغه د پاره اذان سُنَّتِ مُؤَكَّدَه دے او د دے حُکْم د وَاَجِب په شان دے چه که اذان اونکړے شو نو د هغه ځائے ټول خلق به گنهگار وي. (بَهَارِ شَرِيعَت ج ۱ ص ۶۶۴) ❁ که څوک په ښار کښه دننه په کور کښه لمونځ کوي نو د هغه ځائے د جُمّات اذان د هغه د پاره کافي دے خو اذان کول مُسْتَحَب دي. (رَدُّ الْمُحْتَاج ج ۲ ص ۶۲، ۷۸)

❁ که خوک په بنار کښه دننه په کور کښه لمونځ کوي نو د هغه ځائے د جُمات اذان د هغه د پاره کافي دے، خو اذان کول مُسْتَحَب دي. (ردالمحتار، کتاب الصلاة، مطلب فی المؤذن... الخ، ۲/۴۸، ۲۴)

❁ که زنانه خپل ادا [يعني د حاضر وخت] لمونځونه کوي او که قضا کوي، په هغه کښه د دوئي د پاره اذان او اقامت وئيل مکروه دي. (دُرِّ مُخْتَار ج ۲ ص ۷۲)

❁ پوهه ماشوم هم اذان کولے شي. (دُرِّ مُخْتَار ج ۲ ص ۷۵)

❁ د بے اودسه کس اذان صحيح دے خو د بے اودسه کس اذان کول مکروه دي. (قانون شريعت، ص ۱۵۸)

په اذان کښه په غوږونو کښه گوته ايښودل سُنَّت او مُسْتَحَب دي خو خوزول او تاوهل ئے فُضول حَرَكْت دے. (فتاویٰ رَضَوِيَه ج ۵ ص ۳۷۳)

❁ د سحر په اذان کښه د حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ نه پس الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِّنَ النَّوْمِ وئيل مُسْتَحَب دي. (دُرِّ مُخْتَار ج ۲ ص ۶۷) که چا اُو نه وئيل نو بيا به هم اذان اوشي. (قانون شريعت ص ۱۵۷)

قِسْمًا قِسْم سُنَّتونه زده کولو د پاره د مَكْتَبَةُ الْمَدِينَةِ دوه کتابونه (۱) د 312 صفحو کتاب ”بهارِ شريعت“ حصه 16 او (۲) د 120 صفحو کتاب ”سُنَّتیں اور آداب“ هديه کړئ او اولولئ. د سُنَّتو د تربيّت يوه غوره ذريعه د دعوتِ اسلامي مَدَنِي قافلو کښه عاشقانِ رسول سره د سُنَّتو ډک سفر هم دے.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّيَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

د راروانے هفته وارے اجتماع د بيان جهلكيانے

خوږو او مُحترمو اسلامي ورونږو! اِنْ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ د آئنده هفته وارے د سُنّتو ډكه اجتماع د بيان موضوع به وي ”استقامت د كاميابي راز دے“. د كاميابي د پاره استقامت ولے ضروري دے؟ د استقامت حاصلولو فائده، وغيره به بيانېږي. لِهَذَا د اللّٰهُ تعالى د رضا د پاره راروان زيارت له هُم اجتماع كنبے د حاضري نِيَّت او كړي او د انفرادي كوشش كولو او نور اسلامي ورونږه ځان سره د راوستلو نِيَّت هُم او كړي.

صَلُّوْا عَلَي الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

د دعوتِ اسلامي هفته واره د سُنّتو ډكه اجتماع كنبے

لوستلو والا (6) دُرودِ پاك او (2) دُعَاگانے

﴿1﴾ د شَبِ جُمُعے [يعني د جُمُعے د شپے] دُرود

اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ الْاُمَمِيِّ

الْحَبِيْبِ الْعَالِي الْقَدْرِ الْعَظِيْمِ الْجَاهِ وَعَلٰى اٰلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلِّمْ

بُزرگانو فرمايلي دي چه څوك هره شَبِ جُمُعے (يعني د جُمُعے او زيارت مينځنۍ شپه

باندے) دا دُرود شریف پابندی سره کم از کم یو ځل لَولي [هغه به] د مرگ په وخت کنبے د سرکارِ مدینه صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم دیدار کوي او قَبْرُ کنبے د داخلیدو وخت کنبے هُم، تر دے چه سرکارِ مدینه صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم به هغه قَبْرُ کنبے د خپل رَحمت نه ډکو لاسونو باندے کوزوي.¹ راځی چه مونږه هم په شریکه دا دُرود اوواښو.

﴿2﴾ ټول گناهونه مُعاف

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰی اٰلِهٖ وَسَلَّم

حضرت سَيِّدُنَا اَنَس رَضِيَ اللہُ تَعَالٰی عَنْہُ نه روايت دے چه تاجدارِ مدینه صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم فرمائي دي: خوك چه دا دُرود پاك لَولي كه ولاړ وو نو كښينا ستلو نه مخكښې او كه ناست وو نو اوږيدو نه مخكښې به د هغه گناهونه مُعاف كړې شي. راځی چه مونږه هم په شریکه دا دُرود اوواښو.

﴿3﴾ د رَحمت اویا دروازے:

صَلِّ اللّٰهُ عَلٰی مُحَمَّدٍ

1... افضل الصلوات على سيد السادات، الصلاة السادسة والخمسون، ص ۱۵، ملخصاً

خوك چه دا دُرودِ پاك لَوِي په هغه به د رَحمت اويا دروازے بیرته کړے شي.¹ راځئ چه دا دُرود هُم په شریکه اووائیو.

﴿4﴾ د شپږ لا که دُرود شریف ثواب

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ عَدَدَ مَا فِي عِلْمِ اللّٰهِ صَلَٰةً دَائِمَةً يَدُوَامِ مُلْكِ اللّٰهِ

حضرت أَحْمَد صاوی رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰی عَلَیْهِ د بَعْضو بُزرگانو نه نقل کوي: دا دُرود شریف یو ځل لوستلو باندے د شپږو لا کو دُرود شریف لوستلو ثواب حاصليږي.² راځئ چه دا دُرود هُم په شریکه اووائیو.

﴿5﴾ قُرْبِ مُصْطَفٰی صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ كَمَا تُحِبُّ وَتَرْضٰی لَهُ

یوه ورځ یو کس راغلو نو حُضُورِ انور صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم هغه د خپل ځان او صِدِّیقِ اکبر رَحْمَتِ اللّٰهِ تَعَالٰی عَنْهُ په مینځ کښے کښینولو، دے باندے صَحَابَةُ کرام رَحْمَتِ اللّٰهِ تَعَالٰی عَنْهُمْ حیران شو چه دا خوك ذی مَرْتَبه [یعني اوچتے مرتبے والا] دے! چه کله هغه لاږو نو سرکار صَلَّی اللّٰهُ

1... القول البديع، الباب الثانی، ص ۲۴۴

2... افضل الصلوات علی سید السادات، الصلاة الثانیة والخمسون، ص ۱۳۹

تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اوفرمائیل: دے چہ کلہ پہ ما باندے دُرود پاک لَوِی نو داسے ئے لَوِی.¹ راحی چہ مونہرہ ئے ھم پہ شریکہ اووائیو.

﴿6﴾ دُرودِ شفاعت

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَاَنْزِلْهُ الْبَقْعَدَ الْمُقَرَّبَ عِنْدَكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

د شفیع اُمّت صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم فرمانِ مُعَظَّم دے: خوک چہ داسے دُرود شریف اولوی، د ہغہ د پارہ زما شفاعت واجب شی.² راحی چہ دا دُرود ھم پہ شریکہ اووائیو.

﴿1﴾ د یوزر ورخو نیکی:

جَزَى اللّٰهُ عَنَّا مُحَمَّدًا مَا هُوَ اَهْلُهُ

حضرت سَیِّدُنَا ابنِ عباس رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا نہ روایت دے چہ سرکارِ مدینہ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم فرمائی دی: د دے د لوستونکی د پارہ فربتے یوزر ورخو پورے نیکی لیکي.³ راحی چہ مونہرہ ئے ھم پہ شریکہ اووائیو.

1... القول البدیع، الباب الاول، ص ۱۲۵

2... الترغیب والترہیب، کتاب الذکر والدعاء، ۲/۲۲۹، حدیث: ۲۰

3... مجمع الزوائد، کتاب الادعیۃ، باب فی کیفیۃ الصلاۃ... الخ، ۱۰/۲۵۳، حدیث: ۱۷۳۰۵

﴿2﴾ داسے ده لکه شبِ قدر ئے چه حاصل کړو

فرمانِ مُصطَفَی صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم: چا چه دا دُعا درے ځله اولوستله نو لکه هغه چه شَبِ قدر حاصل کړو.¹ راځئ چه مونږه هُم دا دُعا په شریکه او وائیو.

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ، سُبْحَنَ اللَّهِ رَبِّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

(د خُدائے حلیم و کریم نه سوا هیڅ څوک د عبادت لائق نشته، الله پاک دے چه د ووه واړو آسمانونو او د عرش عظیم پروردگار دے)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

1... تاریخ ابنِ عساکر، ۱۵۵/۱۹، حدیث: ۲۴۱۵